

European Securities and
Markets Authority

Suunised

**Kauplemispiirangute kalibreerimine ning teabe avaldamine kauplemise
peatamise kohta vastavalt finantsinstrumentide turgude II direktiivile**

Sisukord

1	Reguleerimisala.....	3
2	Mõisted.....	4
3	Eesmärk.....	5
4	Vastavus- ja aruandluskohustused.....	6
4.1	Suuniste staatus	6
4.2	Aruandlusnõuded.....	6
5	Suunised MiFID II artikli 48 lõike 5 kohta	7
5.1	Volatiilsusparameetrite kalibreerimine	7
5.2	Kauplemise peatamiste käivitamist käsitlev välissuhtlus	9

1 Reguleerimisala

Sihtrühm

1. Käesolevaid suuniseid kohaldatakse kauplemiskohtadele, kes lubavad või võimaldavad oma süsteemides algoritmkauplemist, ja pädevatele asutustele.

Käsitlusala

2. Suunistes selgitatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/65/EL (finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse direktiive 2002/92/EÜ ja 2011/61/EL) (finantsinstrumentide turgude II direktiiv, MiFID II)¹ artikli 48 lõike 5 sätteid.
3. Suunistes ei käsitleta üksnes teatud kindlat liiki kauplemispiiranguid ning neid kohaldatakse vahet tegemata kõigi mehhanismide kohta, mida kauplemiskohad saaksid kasutusele võtta vastavalt MiFID II artikli 48 lõikele 5.

Jõustumine

4. Suuniseid kohaldatakse alates 3. jaanuarist 2018.

¹ ELT L 173, 12.6.2014, lk 349–496.

2 Mõisted

5. Kui ei ole märgitud teisiti, on suunistes kasutatud mõistritel sama tähendus kui finantsinstrumentide turgude II direktiivis. Peale selle kasutatakse järgmisi mõisteid.

Kauplemispiirang Mehhanism, mille kauplemiskohad võtavad kasutusele vastavalt finantsinstrumentide turgude direktiivi artikli 48 lõikele 5 kauplemise ajutiseks peatamiseks või piiramiseks, kui finantsinstrumendi hind märkimisväärselt muutub.

Kauplemise peatamine Kauplemise peatamine hõlmab järgmist liiki mehhanisme:

- mehhanismid, mis katkestavad pidevkauplemise, hõlmates järgmist:
 - mehhanismid, millega teatud väärtpaberiga kauplemine peatatakse teatud ajaks, mille jooksul ei tehta tehinguid ega määrata uusi hindu; ja
 - mehhanismid, millega lülitatakse pidevkauplemiselt oksjonile; see võib toimuda pärast sellise korraldusega kauplemist või pärast sellise korralduse vastuvõtmist, mille tulemusel väljuks kauplemine kauplemiskoha eelnevalt kindlaksmääratud staatiliste hindade vahemikust;
- mehhanismid, millega pikendatakse plaaniliste või plaaniväliste oksjonite ajavahemikku, kui oksjoni lõpus on tekkinud hinnavahe eelnevalt kindlaksmääratud võrdlushinnaga.

3 Eesmärk

6. Käesolevate suuniste eesmärk on töötada välja ühisstandardid, mida kauplemisskohad arvestaksid oma kauplemisspiirangute kalibreerimisel ja millega üldisemalt tagataks MiFID II artikli 48 lõike 5 sätete järjepidev kohaldamine.

4 Vastavus- ja aruandluskohustused

4.1 Suuniste staatus

7. Käesolev dokument sisaldab MiFID II artikli 48 lõike 13 alusel välja antud suuniseid, mida on täiendatud määruse (EL) nr 1095/2010 (ESMA määrus)² artikli 16 alusel välja antud suunistega. Kooskõlas ESMA määruse artikli 16 lõikega 3 peavad pädevad asutused ja finantsturu osalised tegema kõik, et suuniseid ja soovitusi järgida.
8. Pädevad asutused, kelle suhtes suuniseid kohaldatakse, peaksid neid järgima, hõlmates need oma järelevalvetavadega, sealhulgas siis, kui dokumentides sisalduvad konkreetsed suunised on suunatud peamiselt finantsturu osalistele.

4.2 Aruandlusnõuded

9. Pädevad asutused, kelle suhtes käesolevaid suuniseid kohaldatakse, peavad kahe kuu jooksul alates käesoleva dokumendi avaldamisest ESMA poolt kõigis Euroopa Liidu ametlikes keeltes ESMA-le teatama, kas nad järgivad suuniseid või kavatsevad hakata neid järgima, koos mittejärgimise põhjustega, e-posti aadressile smk@esma.europa.eu. Kui teadet tähtaja jooksul ei saabu, eeldatakse, et pädevad asutused ei järgi suuniseid. Teate vorm on avaldatud ESMA veebilehel.
10. Finantsturu osalised ei pea teatama, kas nad järgivad käesolevaid suuniseid või mitte.

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1095/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Väärtipaberiturujärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/77/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 84).

5 Suunised MiFID II artikli 48 lõike 5 kohta

5.1 Volatiilsusparameetrite kalibreerimine

11. Kauplemiskohtades kasutusele võetud kauplemispiirangute puhul tuleks kasutada võrdlushindu, mis kajastavad asjaomase instrumendi volatiilsust usaldusväärset ja järjepidavalt, ning kus asjakohane, peaks olema võimalik viidata välistele võrdlusalustele.
 12. Kauplemiskohad peaksid kalibreerima oma kauplemispiirangud vastavalt eelmääratletud statistikaandmetega toetatud meetodile, arvestades, kus asjakohane, järgmist näitlikku elementide loetelu.
- **Finantsinstrumendi olemus:** finantsinstrumendi olemuse piisavaks arvestamiseks peaksid kauplemiskohad kalibreerima oma kauplemispiirangud vähemalt finantsinstrumendi liigi tasandil ja vajaduse korral üksikasjalikumal tasandil, arvestades muid allpool kirjeldatud parameetreid. Selleks peaksid finantsinstrumentide liigid olema:
 - mittekapitaliinstrumentide korral varaklasside tasandil, nagu on määratletud mittekapitaliinstrumentide läbipaistvust käsitleva RTS 2³ III lisas (st võlakirjad, struktureeritud finantsinstrumendid, väärtpaperistatud tuletisinstrumendid, intressimäära tuletisinstrumendid, aktsiatel põhinevad tuletisinstrumendid, kauba tuletisinstrumendid, välisvaluuta tuletisinstrumendid, krediitituletisinstrumendid, MiFID II I lisa C jao punktis 10 nimetatud tuletisinstrumendid, hinnavahelepingud ja lubatud heitkoguste väärtpaperid); ning
 - kapitaliinstrumentide korral kapitaliinstrumentide läbipaistvust käsitleva RTS 1⁴ III lisa tabeli 2 väljal „MiFIRi tunnus“ kirjeldatud finantsinstrumentide liikide tasandil (aktsiad, hoidmistunnistused, börsil kaubeldavad fondid, sertifikaadid, muud aktsialaadsed finantsinstrumendid).
 - **Finantsinstrumendi likviidsusprofiil ja noteeringute tase:** kauplemiskohad peaksid kalibreerima oma kauplemispiirangud, arvestades finantsinstrumendi likviidsust, selgete likviidsuse arengusuundumuste olemasolu ning ka likviidsuse võimalikke muutusi, mis tulenevad ettenähtavatest sündmustest, näiteks uutest emissioonidest või ettevõtete eeldatavatest meetmetest.

³ Komisjoni 14. juuli 2016. aasta delegeeritud määrus (EL) 2017/583, millega täiendatakse finantsinstrumentide turge käsitlevat Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 600/2014 seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, mis käsitlevad kauplemiskohtade ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavaid läbipaistvuse nõudeid võlakirjade, struktureeritud finantsstode, lubatud heitkoguse väärtpaperite ning tuletisinstrumentide puhul (ELT L 87, 31.3.2017, lk 229–349).

⁴ Komisjoni 14. juuli 2016. aasta delegeeritud määrus (EL) 2017/587, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 600/2014 finantsinstrumentide turgude kohta seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, mis käsitlevad kauplemiskohtade ja investeerimisühingute läbipaistvuse nõudeid seoses aktsiatega, hoidmistunnistustega, börsil kaubeldavate fondidega, sertifikaatidega ja muude sarnaste finantsinstrumentidega, samuti tehingute tegemisega seotud kohustusi kauplemiskohas või kliendi korralduste süsteemsete täitjate kaubeldavate teatavate aktsiate puhul (ELT L 87, 31.3.2017, lk 387–410).

Eelkõige peaksid kauplemiskohad kehtestama likviidsena käsitatavatele instrumentidele rangemad parameetrid. Kalibreerimine peaks hõlmama märkimisõigusi ja madalama noteeringuga instrumente, võimaldades nende korral üldisemaid parameetreid.

- **Finantsinstrumendi volatiilsusprofiil:** kauplemispiirangute kalibreerimist peaks toetama statistikauuring, milles arvestatakse varasemat volatiilsust, et võimaldada kauplemiskohtadel tuletada tulevast volatiilsust.

Kauplemiskohad võivad arvestada selliseid näitajaid nagu finantsinstrumendi üleövolatiilsus, absoluutne suurim päevasisene kõikumine ning mehhanismi aktiveerimise eeldatav sagedus.

- **Müügi- ja ostukorralduste tasakaalustamatus:** kauplemiskohad peaksid tuvastama asjaolud, mille korral tuleb kauplemispiirangute parameetrid korralduste tasakaalustamatuse või erandlike asjaolude tõttu taaskalibreerida. Kus asjakohane, peaksid kauplemiskohad kauplemise katkestuse kestuse minimeerimiseks saama oma parameetreid eelmääratletud menetluse järgi käsitsi taaskalibreerida.
- **Kauplemiskoha režiim ja eeskirjad:** kauplemiskohad peaksid kestevoksjonite ja noteeringupõhiste kauplemissüsteemide korral kehtestama rangemad kauplemispiirangute parameetrid. Kauplemiskohad võivad volatiilsusparameetreid kalibreerida mitmeti, vastavalt kauplemisetapile.
- **Sisemised võrdlusalused:** kauplemispiirangud tuleks kalibreerida staatilise (nt avamishind, sulgemishind või päevasisese oksjoni hind) ja dünaamilise (nt viimati kaubeldud hind või teatud ajavahemiku keskmine hind) võrdlushinna alusel, v.a kui kauplemiskoht saab oma riiklikule pädevale asutusele tõendada, et volatiilsust hallatakse piisavalt üksnes staatiliste või dünaamiliste künnistega.
- **Välised võrdlusalused:** kauplemiskohad peaksid volatiilsusparameetrite kalibreerimisel arvestama (aga mitte tingimata kordama) instrumentidevahelist statistilist korrelatsiooni, eelkõige eri instrumente (nt sularahainstrumendid ja futuurid) ja eri turgu (nt mitmes nimekirjas olev instrument) hõlmavates olukordades, ning selliste turgude volatiilsuse haldamise mehhanisme, kus nende instrumentidega kaubeldakse. Nende kauplemiskohtade korral, mis kasutavad hinna põhjal tuletatud kauplemissüsteeme, peaks kehtiv võrdlusalus olema määruse (EL) nr 600/2014⁵ artikli 4 lõikes 1 nimetatud esmasturg või likviidsuse mõttes kõige asjakohasem turg. Neil põhjustel võivad kauplemiskohad kasutada vabalt saadaolevat avalikku teavet nende finantsinstrumentide ja kauplemiskohtade kohta, mida nad peavad asjakohaseks.
- **Peatamise kestus:** kauplemiskohad võivad volatiilsusest tingitud peatamiste pikkuse otsustamisel olla paindlikud ja võimaldada konkreetse kauplemise peatamise kestuse jaoks teatud juhuslikkust. Sel juhul peaksid kauplemiskohad kehtestama lühima ja pikima

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta määrus (EL) nr 600/2014 finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012 (ELT L 173, 12.6.2014, lk 84).

ajavahemiku, mille jooksul kauplemine peaks pärast peatamist jätkuma, ning teatama selle oma liikmetele ja osalejatele.

- **Uued emiteeritud instrumendid:** kauplemiskohad peaksid volatiilsusparameetrite kalibreerimisel arvestama sarnase likviidsussuundumusega selliste samalaadsete finantsinstrumentide vastastikust võrdlust, mis põhinevad eeldataval turu kapitaliseeritusel, tegevussektoril või emissiooni suurusel.
13. Kauplemisspiirangute kalibreerimisel peaksid kauplemiskohad arvestama, mitu korda kasutati mehhanismi nende platvormidel eelmistel aastatel.

5.2 Kauplemise peatamiste käivitamist käsitlev välissuhtlus

14. Kauplemiskohad peaksid vahendite abil, millega tavaliselt edastatakse kauplemiseelset ja -järgset teavet, viivitamata avaldama teabe kauplemise peatamise aktiveerimise (mis tuleks selgelt eristada MiFID II artiklites 32 ja 52 ning artikli 69 lõike 2 punktis m sätestatud kauplemise peatamistest), kauplemise peatamise liigi, kauplemisetapi, milles see käivitati, peatamise pikendamise ning peatamise lõpu kohta.